



# Lubelski Inżynier BUDOWNICTWA



Biuletyn Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa • PAŹDZIERNIK-LISTOPAD-GRUDZIEŃ 2022 • (Nr 64)



FOT. ŁUKASZ MINKIEWICZ / GDDKIA / ODDZIAŁ LUBLIN

## 20-LECIE LUBELSKIEJ OIIB

- Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa • Uprawnienia budowlane •
- Jesienna sesja egzaminacyjna • Inżynierski piknik •

## LUBELSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

20-150 Lublin, ul. Bursaki 19  
tel./fax 81 534-78-12  
www.lub.piib.org.pl  
e-mail: lub@piib.org.pl

Biuro czynne: poniedziałek, środa, czwartek,  
piątek w godz. 8.00–16.00  
wtorek w godz. 9.00–17.00

**Przewodnicząca Okręgowej Rady**  
tel. 81 534-78-11

### Biuro w Lublinie

Dyrektor biura – tel. 81 534-78-13  
Sekretariat biura – tel. 81 534-78-12  
Główna księgową – tel. 81 534-78-14  
Sekcja księgowości – tel. 81 741-40-95  
Sekcja spraw członkowskich – tel. 81 534-78-16  
Sekcja szkolenia – tel. 81 534-78-17  
Sekcja uprawnień budowlanych  
– tel. 81 741-41-83  
Sekcja obsługi organów Izby  
– tel. 81 534-78-15

### Biuro terenowe w Białej Podlaskiej

21-500 Biała Podlaska, ul. Poczтовая 2B  
lokal nr 14 (I piętro)  
Terminy dyżurów:  
w środy w godz. 9.00–12.00  
w czwartki w godz. 11.00–14.00  
biala@lub.piib.org.pl

### Biuro terenowe w Chełmie

22-100 Chełm, ul. Lwowska 51  
Terminy dyżurów:  
w środy i czwartki w godz. 15.00–18.00  
chelm@lub.piib.org.pl  
tel. 82 563-36-59

### Biuro terenowe w Zamościu

22-400 Zamość, ul. Rynek Wielki 6  
(Dom Technika NOT)  
Terminy dyżurów:  
we wtorki i środy w godz. 11.00–14.00  
zamosc@lub.piib.org.pl  
tel. 84 639-10-28



*Radosnych Świąt Bożego Narodzenia,  
pełnych życzliwości i spędzonych  
w gronie bliskich  
oraz pomyślności i sukcesów w 2023 r.  
życzy  
Okręgowa Rada Lubelskiej Okręgowej Izby  
Inżynierów Budownictwa*

## SPIS TREŚCI

Lubelska OIIB świętowała 20-lecie	4
Lubelscy inżynierowie doradzali mieszkańcom woj. lubelskiego	10
Inżynierski piknik w Wierchowiskach	12
Integracja w obiektywie	14
Uprawnienia budowlane w zawodach związanych z budową infrastruktury kolejowej	15
XL sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane	19
„Inżynier Budownictwa” w wersji elektronicznej	19
Nowe oblicze szpitala przy ul. Lubartowskiej w Lublinie	20
Wielkie kamienne mosty na Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej	23



## Lubelski Inżynier BUDOWNICTWA

Biuletyn Lubelskiej Okręgowej Izby  
Inżynierów Budownictwa

PAŹDZIERNIK-LISTOPAD-GRUDZIEŃ 2022 (Nr 64)

ISSN 1897-3868 Nr 4/2022  
Nr R. Pr. 895/06 LOIIB w Lublinie  
Nakład: 6350 egz.

### Wydawca

Lubelska Okręgowa Izba  
Inżynierów Budownictwa  
20-150 Lublin, ul. Bursaki 19  
tel./fax 81 534-78-12  
www.lub.piiib.org.pl  
e-mail: lub@piiib.org.pl

### Redakcja

20-150 Lublin, ul. Bursaki 19  
tel. 81 741-41-84

### Redaktor naczelna

Urszula Kieller-Zawisza  
tel. 81 741-41-84  
e-mail: u.kieller@lub.piiib.org.pl

### Rada programowa

Janusz Wójtowicz – przewodniczący  
Wiesław Bocheńczyk – wiceprzewodniczący  
Teresa Stefaniak – wiceprzewodnicząca  
Jerzy Adamczyk – sekretarz  
Tomasz Grzeszczak  
Jerzy Kamiński  
Andrzej Pichla

### Skład i druk

Drukarnia ALF-GRAF  
ul. Abramowicka 6, 20-442 Lublin  
tel./fax 81 532-15-12  
e-mail: info@alfgraf.com.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania  
i adiustacji publikowanych tekstów.

Informujemy, że istnieje możliwość  
zamieszczania ogłoszeń w naszym  
biuletynie. Szczegóły w redakcji.

Lubelski Inżynier BUDOWNICTWA  
dostępny jest także w wersji elektronicznej  
na stronie internetowej LOIIB:  
www.lub.piiib.org.pl

### Na okładce:



Węzeł  
Lublin – Stawinek  
na obwodnicy Lublina

Fot.  
Łukasz Minkiewicz  
GDDKiA  
Oddział Lublin



## Koleżanki i Koledzy,

Zbliżamy się do końca 2022 r., który był szczególny i obfitował w liczne, ważne dla nas i naszej izby, wydarzenia.

Świętowaliśmy 20-lecie powstania samorządu zawodowego inżynierów budownictwa i był to również rok wyborczy.

Rozpoczęliśmy VI kadencję działalności, przypadającą na lata 2022-2026. Obwodowe zebrania wyborcze wyłoniły 113 delegatów na okręgowy zjazd, który jest najwyższym organem izby. Blisko 40% delegatów stanowią osoby nowe, wybrane po raz pierwszy na tę funkcję. 22 kwietnia 2022 r. odbył się XXI Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, który dokonał wyboru przewodniczących i członków organów statutowych oraz delegatów na Krajowy Zjazd Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Biorąc po uwagę strukturę wiekową, cieszy zaangażowanie w działalność naszej izby nowych, młodszych osób.

Jubileusz 20-lecia LOIIB był okazją do wspomnień, refleksji, podsumowań, ale również okazją do podkreślenia rangi zarówno zawodu inżyniera budownictwa, jak i całego naszego samorządu zawodowego. W obchody wpisały się różne działania i wydarzenia, takie jak szeroko zakrojona akcja medialna, piknik inżynierski w Wierchowiskach, Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa. Jubileuszowi poświęcony został także 63 numer naszego kwartalnika. 22 października w Teatrze Muzycznym w Lublinie odbyła się uroczysta Gala z okazji Dnia Budowlanych i 20-lecia Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. To szczególne wydarzenie członkowie lubelskiej izby świętowali ze znamienitymi gośćmi. Był to czas na odznaczenia, wspomnienia i wzruszenia.

W 2022 r. w Ministerstwie Rozwoju i Technologii toczą się prace legislacyjne w zakresie istotnych zmian ustawy Prawo budowlane. Dotyczą one m.in. przywrócenia funkcji rzeczoznawcy i jego uprawnień oraz cyfryzacji procesu budowlanego. Dla naszej pracy ważne są zwłaszcza regulacje dotyczące cyfryzacji oraz terminy wprowadzenia w życie tych rozwiązań. PIIB uczestniczy w opiniowaniu ww. ustawy oraz przedłożyła swoje uwagi do niej.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku 2023 życzę wszystkim Członkom Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Państwom Rodzinom, wszelkiej pomyślności w życiu prywatnym i zawodowym, dużo zdrowia i spokoju.

**mgr inż. JOANNA GIEROBA**  
Przewodnicząca Rady  
Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa



# LUBELSKA OIIB ŚWIĘTOWAŁA 20-LECIE

**22 października w Teatrze Muzycznym w Lublinie odbyła się jubileuszowa Gala z okazji Dnia Budowlanych i 20-lecia Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. To szczególne wydarzenie świętowaliśmy razem z Koleżankami i Kolegami z naszego samorządu, znamienitymi gośćmi i przyjaciółmi z innych okręgowych izb. Był czas na odznaczenia, wspomnienia i nie brakowało emocji oraz wzruszeń.**

Tak dużo inżynierów budownictwa w sali koncertowej Teatru Muzycznego w Lublinie, ile w sobotnie popołudnie 22 października, jeszcze nie było. Nie dość, że zajęte były miejsca na sali, to i na balkonach też zostały wykorzystane. Na uroczyste obchody Dnia Budowlanych i 20-lecia Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa licznie przybyli członkowie lubelskiej izby, przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, uczelni i instytucji współpracujących z LOIIB, stowarzyszeń naukowo-technicznych i okręgowych izb. Nasz jubileusz świętowali z nami znamienici goście, m.in. Lech Sprawka – Wojewoda Lubelski, Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin i Artur Szymczyk – zastępca Prezydenta

Miasta Lublin, Piotr Orzechowski – zastępca Prezydenta Miasta Zamość, Michał Krawczyk – poseł na Sejm RP. Sekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów Artura Sobonia reprezentowała Agnieszka Sidor, natomiast Beatę Mazurek – posłankę do Parlamentu Europejskiego Artur Sienkiewicz. W obchodach uczestniczył Mariusz Dobrzeński – prezes PIIB, Dariusz Balwierz – Lubelski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, Robert Geryło – dyrektor Instytutu Techniki Budowlanej, Mirosław Czech – dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie, Grzegorz Lipczuk – zastępca dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie, Kazimierz Pidek – dyrektor Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie, Kazimierz Widysiewicz – prezes Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego Lublin.

Politechnikę Lubelską reprezentowali: Beata Kowalska – dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska, Paweł Węgierek – dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, Anna Życzyńska – prodziekan ds. kształcenia i Marek Grabias – prodziekan ds. studenckich Wydziału Budownictwa i Architektury.

W uroczystości wzięła udział Aneta Grinberg-Iwańska, prezes Wydawnictwa PIIB Sp. z o.o. i redaktor naczelna „Inżyniera



Odznaczeni członkowie Lubelskiej OIIB razem z J. Gierobą i L. Sprawką



J. Gieroba, E. Błazik-Borowa i G. Dobosz wyróżnieni medalami przez Prezydenta Miasta Lublin



J. Gieroba z Dyplomem Uznania od Wojewody Lubelskiego przyznany Lubelskiej LOIIB

Budownictwa”, Ryszard Montusiewicz – dyrektor i redaktor naczelny TVP 3 Lublin i Małgorzata Piasecka, redaktor naczelna Radia Lublin S.A.

Na jubileuszową Galę LOIIB przybyli również przewodniczący okręgowych izb: Mazowieckiej, Śląskiej, Małopolskiej, Wielkopolskiej, Dolnośląskiej, Łódzkiej, Podkarpackiej, Lubuskiej, Warmińsko-Mazurskiej, Świętokrzyskiej, Pomorskiej i Podlaskiej OIIB.

– Jubileusz 20-lecia powstania LOIIB jest wydarzeniem szczególnym. Jest to dobry czas na refleksję, wspomnienia, podsumowania naszej działalności podczas minionych 20 lat. W mojej ocenie dobrze wykorzystaliśmy ten czas, uczyliśmy się inżynierskiej samorządności i stworzyliśmy sprawnie działający samorząd – powiedziała Joanna Gieroba, przewodnicząca Okręgowej Rady LOIIB witając wszystkich przybyłych na uroczystość.

– Wykonujemy piękny, ale bardzo trudny zawód, wymagający rozległej wiedzy, obciążony ogromną odpowiedzialnością. Kon-

ciąg dalszy na str. 6

ciąg dalszy ze str. 5

strukcje, które projektujemy, których budowę kierujemy, muszą być bezpieczne, funkcjonalne i estetyczne. Dysponujemy zaawansowanymi narzędziami do projektowania, przy realizacji inwestycji używamy nowoczesnego sprzętu budowlanego, stosujemy nowoczesne materiały, nowe technologie. Z satysfakcją mogę stwierdzić, że dysponujemy dobrze wykształconą, kompetentną kadrą budowlaną, realizującą z powodzeniem największe i najbardziej skomplikowane inwestycje – kontynuowała przewodnicząca LOIIB.

Z okazji jubileuszu J. Gieroba życzyła członkom lubelskiej izby i całej społeczności samorządowej satysfakcji z tego co robią, społecznego szacunku dla pracy inżynierów, wytrwałości i wielu sukcesów.

Następnie uczestnicy gali obejrzeni film o działalności Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, którego hasłem przewodnim było: „Z szacunkiem dla przeszłości, z optymizmem w przyszłość”.

Serdeczne życzenia wszystkim inżynierom budownictwa z okazji jubileuszu złożył Wojewoda Lubelski Lech Sprawka, uczestniczący w Gali LOIIB.

– *Chciałbym złożyć serdeczne życzenia wszystkim inżynierom budownictwa z okazji*



W czasie Gali LOIIB uhonorowano członków lubelskiej izby świętujących 50-lecie nadania uprawnień budowlanych

*Dnia Budowlanych. Szczególne gratulacje składam wszystkim członkom Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z okazji jubileuszu. Życzę dalszego znakomitego rozwoju. Świat inżynierów, nie tylko budownictwa, ale w różnych obszarach, jest niezmiernie ważny. To środowisko, które decyduje m.in. o możliwościach rozwoju gospodarczego w kraju. Niech Wam się dobrze dzieje – mówił Wojewoda Lubelski Lech Sprawka.*

O roli i znaczeniu inżynierów budownictwa nie tylko dla rozwoju Lublina, ale całego województwa mówił Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

– *Budownictwo jest siłą napędową rozwoju. Mamy tego świadomość i zrobimy wszystko, żeby utrzymać dotychczasowy rozwój miasta i województwa* – mówił Krzysztof Żuk, życząc inżynierom wielu sukcesów i satysfakcji z dobrze spełnionego obowiązku.

– *Lublin Państwu dziękuje!* – dodał Prezydent Miasta Lublin.

Prezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa Mariusz Dobrzeński rozpocznając swoje wystąpienie podkreślił, że jest to ważny dzień lubelskiej izby i całego samorządu zawodowego. 20-lecie działalności samorządu stanowi powód do dumy i jest jednocześnie świadectwem tradycji wielu pokoleń inżynierów i tech-



W. Nurek odznaczony Medalem Honorowym PIIB z J. Gierobą i M. Dobrzeńskim

ników. Wspomnił o funkcjonujących na terenie Lubelskiego największych zakładach, jak np. Azoty Puławy, Bogdanka S.A. czy Mostostal Puławy S.A., które zostały zrealizowane przez inżynierów i inżynierów tam pracujących, dokładając wszelkiej staranności, której towarzyszy odpowiedzialność. To ona wszystkich łączy. Prezes M. Dobrzeński nawiązał do cytatu poli-

tyka Winstona Churchilla, że „ceną wielkości jest odpowiedzialność”. Skierował także słowa uznania dla Zbigniewa Mityry i Wojciecha Szewczyka, przewodniczących poprzednich kadencji w lubelskiej izbie oraz do Joanny Gieroby, pełniącej funkcję przewodniczącej w latach 2018–2026.

ciąg dalszy na str. 8



Zaproszeni goście i członkowie lubelskiej izby w czasie uroczystości

ciąg dalszy ze str. 7

– *Możecie być dumni z tego, co dokonaliście!* – podkreślił M. Dobrzeńcki.

Do Lubelskiej OIIB wpłynęły też liczne listy gratulacyjne z okazji jubileuszu, m.in. od Przemysława Czarnka – ministra edukacji i nauki, Piotra Uścińskiego – sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, Krzysztofa Grabczuka – posła na Sejm RP, Jacka Burego, Stanisława Gogacza i Józefa Zajęca – senatorów RP, Krzysztofa Hetmana – posła do Parlamentu Europejskiego.

Jubileuszowa Gala LOIIB była też okazją do wyróżnień i odznaczeń zasłużonych dla samorządu osób. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył Arkadiusza Koralewskiego Medalem Złotym za Długoletnią Służbę za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej. Medalem stulecia Odzyskanej Niepodległości odznaczeni zostali: Władysław Król, Zbigniew Miłosz i Teresa Stefaniak. Odznaki honorowe Za Zasługi dla Budownictwa otrzymali Dariusz Flak, Janusz Fronczyk i Bolesław Matej.

Wojewoda Lubelski przyznał także okolicznościowy Dyplom Uznania Lubelskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa z okazji jubileuszu 20-lecia działalności. Wyróżnienie przyznano m.in. za wymierny wkład w rozwój budownictwa, tworzenie nowoczesnych inwestycji infrastruktural-



M. Dobrzeńcki, prezes PIIB i przedstawiciele okręgowych izby inżynierów budownictwa uczestniczący w obchodach 20-lecia Lubelskiej OIIB

nych, działalność w interesie publicznym, w tym świadczenie pomocy w sprawach istotnych dla obywateli i chroniących ich interesy, inspirowanie przedsięwzięć w zakresie regulacji prawnych i pozytywny wpływ na rozwój województwa lubelskiego, z życzeniami sukcesów w dalszej działalności i wszelkiej pomysłowości.

Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk nadał odznaczenia członkom LOIIB, którzy

m.in. swoją codzienną aktywnością i zaangażowaniem społecznym służą Lublinowi i jego mieszkańcom, przyczyniają się do promocji miasta oraz rozwoju lubelskiej branży budowlanej. Medale Prezydenta Miasta Lublin otrzymali: Ewa Błazik-Borowa i Grzegorz Dobosz. Natomiast Medalem Zasłużony dla Miasta Lublin odznaczona została Joanna Gieroba i Lubelska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.



Uczestnicy Gali Lubelskiej OIIB



W czasie uroczystości dokonano także wręczenia Medalu Honorowego PIIB, stanowiącego zaszczytne wyróżnienie za dokonania przyczyniające się do rozwoju samorządności i budownictwa – dr. Wiesławowi Nurkowi. Przed wręczeniem obejrzano film o działalności W. Nurka.

W dalszej części Gali LOIIB uhonorowano także członków Lubelskiej OIIB, którzy w 2022 r. świętują jubileusz 50-lecia nadania uprawnień budowlanych. Otrzymali oni listy gratulacyjne oraz pamiątkowe medale LOIIB.

W czasie uroczystości wręczono także Urszuli Kieller-Zawiszy, redaktor naczelnej kwartalnika „Lubelski Inżynier Budownictwa”, świętującego w tym roku 15-lecie istnienia, okolicznościową statuetkę, w podziękowaniu za pracę i dokonania w tym okresie.

Jubileuszową Galę LOIIB uświetnił koncert „Strauss Gala” w wykonaniu artystów Teatru Muzycznego w Lublinie.

Obchody Lubelskiej OIIB patronatem honorowym objęli: Lech Sprawka – Wojewoda Lubelski, Jarosław Stawiarski – Marszałek Województwa Lubelskiego, Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin i Mariusz Dobrzeński – Prezes PIIB. Patroni medialni to: Polskie Radio Lublin, TVP 3 Lublin i czasopismo „Inżynier Budownictwa”.

Dziękujemy serdecznie naszym Sponsorom za wsparcie, dzięki któremu całe wydarzenie mogło przybrać tak uroczysty charakter.

**URSZULA KIELLER-ZAWISZA**



### **NASI SPONSORZY:**

- Elektromontaż Sp. z o.o. • Grupa PBI Sp. z o.o. • Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Lubartów S.A. •
- Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych „DROGBUD” Sp. z o.o. • Zakład Wyrobów Betonowych Wojciech Trykacz •



Na jubileuszowe obchody Lubelskiej OIIB licznie przybyli członkowie lubelskiego samorządu, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, nadzoru budowlanego, Politechniki Lubelskiej, organizacji i instytucji współpracujących z izbą

# LUBELSCY INŻYNIEROWIE DORADZALI MIESZKAŃCOM WOJ. LUBELSKIEGO

**15 października inżynierowie budownictwa z Lubelskiej OIIB udzielali bezpłatnych porad podczas Dnia Otwartego Inżyniera Budownictwa na terenie województwa lubelskiego. W zespołach eksperckich uczestniczyli także przedstawiciele administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.**

W czterech punktach konsultacyjnych na terenie woj. lubelskiego w: Białej Podlaskiej, Chełmie, Lublinie i Zamościu członkowie Lubelskiej OIIB różnych specjalności udzielali bezpłatnych porad i odpowiadali na pytania osób, które zgłosiły się do wybranych placówek w godzinach od 10.00 do 15.00. W Lublinie na zainteresowanych czekali w Centrum Spotkania Kultur, w Białej Podlaskiej w sali konferencyjnej Białskich Wodociągów i Kanalizacji „WOD-KAN” Sp. z o.o., w Chełmie w Chełmskiej Bibliotece Publicznej i w Zamościu w Delegaturze Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Najczęściej pytano o przebudowy i remonty domów lub mieszkań, procedury prawne obowiązujące w budownictwie, technologie tradycyjne i nowoczesne stosowane przy budowie domów. Nie zabrakło pytań dotyczących legalizacji budowlanych, nieistotnych odstępstw od projektu budowlanego czy też zmiany przeznaczenia lokalu mieszkalnego.

W udzielaniu porad lubelskich inżynierów wspierali przedstawiciele administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Głównym celem zorganizowanej akcji „Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa. Budowa, eksploatacja, remont Twojego obiektu” była chęć pomocy mieszkańcom województwa lubelskiego w realizowanych przez nich inwestycjach budowlanych, czy remontach mieszkaniowych.

Była to już II edycja takiej akcji, którą po raz pierwszy zorganizowano w ubiegłym roku. Organizatorem Dnia Otwartego Inżyniera Budownictwa była Polska Izba Inżynierów Budownictwa oraz Lubelska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.

Patronat honorowy sprawowało Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Patronami medialnymi wydarzenia byli: Dziennik Gazeta Prawna, Murator, Inżynier Budownictwa, portal Onet, Radio Lublin i TVP 3 Lublin.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym osobom i instytucjom oraz władzom samorządowym za pomoc w organizacji „Dnia Otwartego Inżyniera Budownictwa. Budowa, eksploatacja, remont Twojego obiektu” na terenie woj. lubelskiego.

**U. KIELLER-ZAWISZA**



### NASZYMI KONSULTANTAMI BYLI:

#### W LUBLINIE:

- Lubelska OIIB – Jerzy Adamczyk, Andrzej Raczkowski, Dariusz Zaorski, Grzegorz Dębowski, Janusz Fronczyk, Marcin Górecki, Wojciech Boryc – radca prawny LOIIB.
- Dariusz Balwierz – Lubelski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego.
- Beata Zalewska – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lublinie.

Okręgową Radę LOIIB reprezentowała  
Joanna Gieroba, przewodnicząca LOIIB.

#### W BIAŁEJ PODLASKIEJ:

- Lubelska OIIB – Anna Głowacka i Radosław Filipiuk.
- Beata Wolska-Zając z Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej.
- Ewa Twarowska z referatu Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Biała Podlaska.

Okręgową Radę LOIIB  
reprezentował Tomasz Grzeszczak,  
zastępca przewodniczącej Okręgowej Rady LOIIB.

#### W CHEŁMIE:

- Lubelska OIIB – Danuta Kulesza, Bogusław Laskowski i Dorota Rybaczuk.
- Klaudia Flis i Anna Kaczmarczyk z Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Chełmie.
- Michał Andrzejewski z Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Chełm.
- Jacek Osmoła – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Miasta Chełma,
- Przemysław Piątkowski – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Miasta Chełma.

Okręgową Radę LOIIB reprezentowała Dorota Rybaczuk,  
członek Okręgowej Rady LOIIB.



**BIAŁA PODLASKA**



**ZAMOŚĆ**

#### W ZAMOŚCIU:

- Lubelska OIIB – Stanisław Plechawski, Jan Stańczak, Wiesław Ciechomski.
- Ewa Małaszowska-Bartnik, Sylwia Juś i Joanna Rączka, z Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Ochrony Zabytków Urzędu Miasta Zamość.
- Adriana Sędkak z Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Zamościu.

Okręgową Radę LOIIB reprezentowała Joanna Rączka,  
członek Okręgowej Rady LOIIB.

*Fot.: A. Głowacka, Z. Dobrowolski,  
Ł. Iwańczuk, U. Kieller-Zawisza*



**CHEŁM**

# INŻYNIERSKI PIKNIK W WIERZCHOWISKACH

**3 września w Zespole Pałacowo-Parkowym w Wierzchowiskach k/Lublina Lubelska OIIB zorganizowała spotkanie integracyjne dla swoich członków. Na piknik przybyło ponad 420 osób z całego województwa lubelskiego.**

Po przerwie, związanej z pandemią koronawirusa COVID-19 i wprowadzonymi wówczas obostrzeniami, Lubelska OIIB zorganizowała piknik dla wszystkich swoich członków. Do Zespołu Pałacowo-Parkowego w Wierzchowiskach, gdzie odbywało się spotkanie przybyło ponad 420 osób. Wśród gości byli m.in.: Artur Soboń – sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, Anna Smolarz reprezentująca Małgorzatę Wojdę – Okręgowego Inspektora Pracy w Lublinie, Anna Ostańska – Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego miasta Lublin, Marek Grabias – prodziekan ds. studenckich Wydziału Budownictwa i Architektury oraz Andrzej Raczkowski – prodziekan ds. studenckich Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej, Kazimierz Widysiewicz – prezes Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego Lublin.

Wszystkich przybyłych powitała Joanna Gieroba, przewodnicząca Okręgowej Rady Lubelskiej OIIB. W swoim wystąpieniu nawiązała do tegorocznych wyborów w Lubelskiej OIIB i ponowne powierzenie jej funkcji przewodniczącej lubelskiej izby. Podziękowała za wybór i obdarzenie jej zaufaniem. Przewodnicząca LOIIB przedstawiła także członków nowej Okręgowej Rady LOIIB i przewodniczących organów statutowych na kadencję 2022–2026.

Głos zabrał również Artur Soboń, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, który odniósł się do obecnej sytuacji gospodarczej kraju oraz działalności inżynierów budownictwa. Podkreślił



Gościem inżynierskiego pikniku był Artur Soboń, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów

znaczenie i odpowiedzialność wykonywanego przez inżynierów zawodu, co ma bezpośredni wpływ na poprawę kondycji sektora budowlanego i gospodarki.

Następnie przystąpiono do ogłoszenia wyników konkursu na najlepszą pracę dyplomową na kierunku Budownictwo na Wydziale Budownictwa i Architektury oraz na kierunku Inżynierii Środowiska Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej. Konkurs ten od kilku już lat organizowany jest przez Lubelską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa i Politechnikę Lubelską.

Na kierunku Budownictwo Wydziału Budownictwa i Architektury w kategorii prac inżynierskich najwyżej oceniono pracę



Członkowie Okręgowej Rady LOIIB i goście



Grzegorza Siedlanowskiego. Drugie miejsce przyznano Wojciechowi Banaszewi. W kategorii prac magisterskich najlepsza okazała się praca napisana przez Bartłomieja Gąskę. Autorem pracy, która zdobyła drugie miejsce był Mykola Rohakovskiy. Nagrody wręczyli Joanna Gieroba – przewodnicząca Lubelskiej OIIB, Marek Grabias – prodziekan ds. studenckich Wydziału Budownictwa i Architektury PL i Artur Soboń – sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów.

Pierwsze miejsce w kategorii prac inżynierskich na kierunku Inżynieria Środowiska przyznano Piotrowi Kościukowi, natomiast drugą nagrodę Rafałowi Drągowi. Wśród prac magisterskich najlepsza okazała się praca Małgorzaty Kruk. Nagrodę II stopnia przyznano Gabrieli Sadowskiej. Wręczenia nagród dokonali: Joanna Gieroba – przewodnicząca Lubelskiej OIIB, Andrzej Raczkowski – prodziekan ds. studenckich Wydziału Inżynierii Środowiska PL i Artur Soboń – sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. W czasie pikniku jego uczestnicy mogli zapoznać się również z nagro-

dzonymi pracami, które umieszczono na sztalugach i zorganizowano specjalną wystawę.

Po części oficjalnej na uczestników pikniku czekał blok rekreacyjno-rozrywkowy, m.in. z licznymi atrakcyjnymi konkursami. Można było też spróbować swojego szczęścia odwiedzając Kasyno Szczęścia albo doskonalić umiejętności golfisty w Akademii Golfa. Za oprawę muzyczną odpowiadał DJ, który dbał o muzykę zarówno do słuchania, jak i tańca. Piękny park w Wierzchowiskach sprzyjał natomiast spacerom po urokliwych alejkach.

Na zakończenie spotkania najlepsi uczestnicy konkursów otrzymali zasłużone nagrody, które wręczyła Joanna Gieroba, przewodnicząca LOIIB. Żegnając tegoroczne spotkanie można było usłyszeć: Do zobaczenia za rok!

**U. KIELLER-ZAWISZA**

**Fot. Z. Dobrowolski, A. Jaśkiewicz, U. Kieller-Zawisza**



Laureaci najlepszych prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich na kierunku Budownictwo Wydziału Budownictwa i Architektury oraz kierunku Inżynieria Środowiska Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej z A. Soboniem, J. Gierobą i przedstawicielami uczelni

# INTEGRACJA W OBIEKTYWIE



# UPRAWNIENIA BUDOWLANE W ZAWODACH ZWIĄZANYCH Z BUDOWĄ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ

W „Lubelskim Inżynierze Budownictwa” w numerze nr 55 w ramach rysu historycznego kończącego cykl „Uprawnienia budowlane bez tajemnic” omówiono uprawnienia nadawane na podstawie ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. do dzisiaj. W artykule obecnym omówimy uprawnienia budowlane w zawodach związanych z budową infrastruktury kolejowej. Część pierwsza poświęcona temu tematowi obejmuje czas do 31 maja 2004 r.

Pierwszym aktem prawnym regulującym samodzielne funkcje techniczne i nadawanie uprawnień budowlanych w budownictwie kolejowym była ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. – Prawo budowlane (Dz. U. Nr 7, poz. 46 z późn. zm.) (w skrócie Pb). Na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy Pb Minister Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa wydał zarządzenie nr 195 z dnia 1 grudnia 1964 r. w sprawie uprawnień budowlanych w budownictwie specjalnym w zakresie komunikacji (Dz. Bud. z 1964 r. Nr 23, poz. 73 z późn. zmianami – tekst jedn. Dz. Bud. z 1969 r. Nr 7, poz. 24 z późn. zm.).

Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 2 powyższego zarządzenia, do budownictwa komunikacyjnego zaliczane było budownictwo kolejowe, drogowe i lotnicze, służące do utrzymania ruchu i transportu kolejowego, drogowego lub lotniczego.

W budownictwie komunikacyjnym zgodnie z § 3 ust. 1 zarządzenia wydawane były uprawnienia w następujących specjalnościach techniczno-budowlanych, dla których zgodnie z § 3 ust. 2 zarządzenia dla budownictwa kolejowego określony został następujący zakres rzeczowy:

- » **linie kolejowe, węzły i stacje** – to obiekty inżynierskie, instalacje przemysłowe i urządzenia techniczne służące do utrzymania ruchu i transportu kolejowego, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 1961 r. w sprawie budownictwa specjalnego (Dz. U. Nr 35, poz. 176 z późn. zm.), obejmujące zarówno obiekty związane z budową toru kolejowego jak i obiekty towarzyszące, np. mosty i przepusty o rozpiętości do 10 m oparte na adaptacji projektów typowych lub powtarzalnych, perony, rampy, zasieki węglowe itp.,
- » **urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego** – to obiekty budowlane, o których mowa w § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia RM w zakresie instalacji przemysłowych i urządzeń technicznych, służące do zabezpieczenia ruchu kolejowego,
- » **urządzenia łączności kolejowej** – to obiekty budowlane, o których mowa w § 3 ust. 2 w/w rozporządzenia RM w zakresie kolejowej sieci telekomunikacyjnej wewnątrzresortowej,
- » **elektryfikacja linii kolejowej** – to instalacje przemysłowe i urządzenia techniczne kolejowej sieci trakcyjnej, zgodnie z postanowieniami § 3 pkt 1 i 2 w/w rozporządzenia RM.

Uprawnienia budowlane w resorcie komunikacji nadawane były do:

- » projektowania,

- » kierowania robotami budowlanymi,
- » projektowania i kierowania robotami budowlanymi – łącznie.

W świetle § 11 ust. 1 zarządzenia Nr 195 uprawnienia były nadawane przez Ministra Komunikacji oraz z jego upoważnienia przez Okręgowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego przy Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych.

Podstawą do ubiegania się o przyznanie uprawnień budowlanych w budownictwie specjalnym w zakresie komunikacji było posiadanie odpowiedniego wykształcenia wyższego lub średniego na kierunkach, których wykaz określało zarządzenie Ministra Komunikacji Nr 192 z dnia 1 grudnia 1964 r. (Dz. Bud. z dn. 21.XII.1964 r. Nr 23, poz. 74) oraz załącznik Nr 3 zarządzenia zmieniającego, albo też posiadanie dyplomu mistrza lub świadectwa równorzędnego, których wykaz określał załącznik Nr 1, odbycie wymaganej praktyki zawodowej określonej dla poszczególnych rodzajów uprawnień, co określał § 6 zarządzenia Nr 195.

Zgodnie z § 2 ust. 1 zarządzenia Nr 195 posiadanie uprawnień budowlanych do projektowania w odpowiedniej specjalności techniczno-budowlanej wymagane jest do wykonywania funkcji technicznych projektanta w danej specjalności (do sporządzania projektów budowlanych i sprawowania nadzoru autorskiego przy realizacji tych obiektów) oraz funkcji technicznych związanych z oceną i sprawdzaniem projektów budowlanych.

Zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia jw. posiadanie uprawnień do kierowania robotami budowlanymi w odpowiedniej specjalności techniczno-budowlanej wymagane jest do wykonywania w danej specjalności funkcji technicznych inspektora nadzoru inwestorskiego, kierownika budowy i kierownika robót oraz funkcji technicznych polegających na kontroli technicznej budów bądź kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych.

Magister inżynier lub inżynier odpowiedniej specjalności uzyskiwał uprawnienia w pełnym zakresie. Technik odpowiedniej specjalności uzyskiwał uprawnienia ograniczone do projektowania lub kierowania robotami „nieskomplikowanych obiektów budowlanych”. Posiadanie dyplomu mistrza w odpowiednim zawodzie, upoważniało jedynie do uzyskania uprawnień do kierowania robotami ograniczonymi do „nieskomplikowanych obiektów budowlanych”.

We wszystkich specjalnościach budownictwa komunikacyjnego za „nieskomplikowane” uważało się:

- » projektowanie obiektów lub elementów w postaci adaptacji istniejących projektów typowych lub powtarzalnych bez wprowadzania zmian konstrukcyjnych,
- » kierowanie robotami w obiektach realizowanych w oparciu o dokumentację, o której mowa w punkcie 1.

Ponadto w obiektach (robotach) należących do specjalności „linie kolejowe, węzły i stacje” za „nieskomplikowane” uważało się również:

ciąg dalszy na str. 16

ciąg dalszy ze str. 15

- » projektowanie budowy i przebudowy linii kolejowych, węzłów i stacji z wyłączeniem:
  - projektów wstępnych układów torowych w węzłach i stacjach,
  - projektów technicznych układów torowych wymagających obliczeń nietypowych układów geometrycznych,
  - projektów technicznych układów torowych na terenach szkód górniczych,
- » kierowanie robotami w zakresie budowy linii kolejowych, węzłów i stacji z wyłączeniem kierowania pomiarami układów geometrycznych,
- » projektowanie remontów linii kolejowych, węzłów i stacji,
- » kierowanie robotami w zakresie remontów linii kolejowych, węzłów i stacji,
- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie budowy i remontów bocznic kolejowych,
- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie budowy i remontów obiektów technologicznie związanych z układem torowym, zaliczanych do specjalnych linii kolejowych, węzłów i stacji.

W obiektach (robotach) należących do specjalności „**urządzenia zabezpieczenia ruchu kolejowego**” i „**łączości kolejowej**” za „*nieskomplikowane*” uważało się również:

- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie budowy i remontów urządzeń kluczowych i mechanicznych zabezpieczenia ruchu kolejowego,
- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie budowy i remontów urządzeń zabezpieczenia ruchu i łączności na przejazdach kolejowych,
- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie budowy i remontów ręcznych central telefonicznych oraz instalacji megafonowych, instalacji zegarowej itp.,
- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie remontów i przebudowy urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego i łączności kolejowej, obejmujących wymianę poszczególnych urządzeń, nie wymagających zmiany warunków i parametrów technicznych.

W obiektach (robotach) należących do specjalności „**elektryfikacja linii kolejowych**” za „*nieskomplikowane*” uważało się również:

- » projektowanie robót elektryfikacyjnych z wyjątkiem:
  - opracowywania projektów wstępnych elektryfikacji,
  - opracowywania projektów technicznych wymagających indywidualnych obliczeń konstrukcyjnych i elektrycznych,
  - projektów technicznych konstrukcji wsporczych na podkopach górniczych,
- » kierowanie robotami elektryfikacyjnymi z wyjątkiem kierowania robotami budowy zawieszonych poprzecznych na dużych stacjach,
- » projektowanie i kierowanie robotami w zakresie remontów sieci trakcyjnych, wymagających zmian konstrukcyjnych w elementach wsporczych,
- » projektowanie lub kierowanie robotami w zakresie remontów i przebudowy obiektów elektrotrakcyjnych nie wymagających zmiany warunków i parametrów technicznych.

Uprawnienia budowlane w specjalności „**linie kolejowe, węzły i stacje**”, uzyskane na podstawie § 3 ust. 2 pkt 1 przez osobę

posiadającą dyplom magistra inżyniera, upoważniają do projektowania w zakresie obiektów inżynierskich, instalacji przemysłowych i urządzeń technicznych służących do utrzymania ruchu i transportu kolejowego, zgodnie z postanowieniem § 3 ust. 1 rozporządzenia obejmujących zarówno obiekty związane z budową torów kolejowych jak i obiekty towarzyszące, np. mosty i przepusty o rozpiętości do 10 m oparte na adaptacji projektów typowych lub powtarzalnych, perony, rampy, zasieki węglowe itp.

Dodatkowo upoważniają do projektowania lub kierowania robotami w zakresie kolei linowych i linowo-terenowych wraz z obiektami towarzyszącymi jak perony, rampy, przepusty, odwodnienia.

Ustawodawca nie wprowadził podziału uprawnień na uprawnienia bez ograniczeń i uprawnienia w ograniczonym zakresie, zatem o fakcie ograniczenia decyduje treść decyzji. W decyzji wskazany jest konkretny zakres opracowań projektowych lub robót budowlanych do jakich uprawniona jest dana osoba bez określenia, że są to uprawnienia bez ograniczeń lub w ograniczonym zakresie. Uprawnienia zawierające określenie „*nieskomplikowane*” są uprawnieniami odpowiadającymi w obecnie funkcjonującym prawie budowlanym, uprawnieniom w ograniczonym zakresie.

W świetle § 15 ust. 1 zarządzenia Nr 195 uprawnienia do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie „**linii kolejowych, węzłów i stacji**” mogły być dla osób posiadających dyplom magistra inżyniera rozszerzone o uprawnienia do sporządzania projektów budowlanych lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie „**mostów**”.

Z dniem 1 marca 1975 r., czyli wejścia w życie ustawy z dnia 24 października 1974 r. – Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229) (w skrócie Pb) wprowadzono wiele zmian w odniesieniu do działalności budowlanej oraz funkcji technicznych w budownictwie i nadawania uprawnień budowlanych. Przede wszystkim zniesiony został obowiązek zdania egzaminu na uprawnienia budowlane. W konsekwencji utraciło moc zarządzenie Nr 195 Ministra Komunikacji z dnia 1 grudnia 1964 r. w sprawie uprawnień budowlanych w budownictwie specjalnym w zakresie komunikacji (Dz. Bud. Nr 7, poz. 24 z późn. zm.).

Budownictwo podzielono na:

- » budownictwo jednostek gospodarki społecznej oraz innych jednostek organizacyjnych,
- » budownictwo osób fizycznych.

Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska w rozporządzeniu z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8, poz. 46) uprawnienia budowlane nazwał „*stwierdzeniem posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie*”

Rozporządzenie wprowadziło pięć specjalności techniczno-budowlanych, ale wiele z nich podzielono na zakresy, które stanowiły jednocześnie o wąskim zakresie nadawanych uprawnień.

Zgodnie z § 13 ust. 1 w/w rozporządzenia, wyodrębniono między innymi następujące specjalności związane z budową infrastruktury kolejowej:

- » pkt 3 lit. a – **konstrukcyjno-inżynierską** w zakresie: linii, węzłów i stacji kolejowych – obejmującej również perony, rampy oraz typowe przepusty i mosty,
- » pkt 4 – **instalacyjno-inżynierską** w zakresie:
  - lit. e – urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego,
  - lit. f – elektryfikacji linii kolejowych.





Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogły wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie przygotowanie zawodowe do wykonywania tych funkcji, a w szczególności **odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową** dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań, związanych z wykonywaną funkcją. Osoby, z wykształceniem uzyskanym na kierunku pokrewnym, mogły uzyskać uprawnienia po wykazaniu odbycia praktyki dłuższej co najmniej o połowę. Praktyka zawodowa była potwierdzana zaświadczeniem wydanym przez kierownika zakładu, w którym pracował kandydat na uprawnienia.

Decyzje czyli stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie wydawał wojewoda właściwy według miejsca zamieszkania wnioskodawcy.

W jednostkach organizacyjnych resortu komunikacji, w świetle § 13 ust. 2 rozporządzenia oraz Okólnika Ministra Komunikacji Nr KBU-1/75 z dnia 3 maja 1975 r. (Dz. Urz. M.K. Nr 14, poz. 119) uprawnienia budowlane wydawały – Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych.

Natomiast na podstawie § 13 ust. 3 rozporządzenia – kierownicy zakładów pracy zatrudniających osoby podejmujące się pełnienia tych funkcji.

Zakłady pracy mogły dokonywać stwierdzenia przygotowania do pełnienia samodzielnych funkcji tylko wobec osób zatrudnionych w danym zakładzie pracy.

W odniesieniu do miejsca pełnienia tych funkcji, to żaden z przepisów w/w rozporządzenia nie przewidywał ograniczonych skutków stwierdzenia posiadania przygotowania zawodowego na podstawie § 13 ust. 3, jedynie do terenu zakładu pracy i jedynie w okresie zatrudnienia. Inaczej, gdyby w dokumencie było stwierdzenie o ograniczeniu ważności dokumentu tylko do terenu lub czasu zatrudnienia w danym zakładzie pracy. Wtedy należy domniemywać, że wolą wydającego taki dokument było terytorialne i czasowe ograniczenie jego skutkowania. Wtedy należałoby i dziś ograniczyć jego działanie do terenu zakładu pracy lub następcy prawnego tego zakładu. W przypadku, gdy uprawnienia budowlane nie zawierają żadnych ograniczeń, osoba nimi się legitymująca może je pełnić na terenie całej Polski nie będąc pracownikiem zakładu, który je wydał, tj. bez żadnych ograniczeń czasowych i miejscowych. Rozporządzenie obowiązywało do 15 lutego 1995 r.

Ustawa Pb z dnia 24 października 1974 r. obowiązywała 20 lat i została uchylona w konsekwencji wejścia w życie ustawy Pb z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 414).

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (w skrócie Pb) obowiązująca od dnia 1 stycznia 1995 r. z wieloma zmianami obowiązująca do dzisiaj, zawiera regulacje dotyczące samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, czyli działalność związaną z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, a w szczególności obejmującą zgodnie z art. 12 ust. 1 obecnej wersji Pb:

- » projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i technicznych oraz sprawowanie nadzoru autorskiego,
- » kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi,
- » kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów,

- » wykonywanie nadzoru inwestorskiego,
- » sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych.

Wskazane formy działalności wymagają do ich wykonywania posiadania wysokich kwalifikacji i przygotowania zawodowego potwierdzonych decyzją tzw. uprawnieniami budowlanymi.

Ustawodawca wniósł, iż osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz za należyłą staranność w wykonywaniu pracy, jej właściwą organizację, bezpieczeństwo i jakość (art. 12 ust. 6).

Konsekwencją ustawy było wydanie na podstawie art. 16 ust. 1 Pb przez Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa rozporządzenia z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 1995 r. Nr 8, poz. 38) obowiązującego od 15 lutego 1995 roku.

Powyższe rozporządzenie zgodnie z § 17 zobligowało osoby uzyskujące uprawnienia nadane na jego podstawie, potwierdzenie wykonanych czynności związanych z pełnieniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, pieczęcią której wzór określił załącznik Nr 2 do rozporządzenia.

W art. 12 Pb określony został również tryb uzyskiwania uprawnień budowlanych. Uprawnienia budowlane nadawane są w drodze decyzji administracyjnej, a organem kompetentnym do jej wydania do końca 2002 r. był wojewoda. Od 1 stycznia 2003 r. kompetencje te przejęły samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa.

Do uzyskania uprawnień budowlanych w danej specjalności, w zależności od zakresu tych uprawnień, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia wymagane było posiadanie **odpowiedniego lub pokrewnego** wykształcenia technicznego wyższego, albo **odpowiedniego** wykształcenia średniego, odbycie wymaganej praktyki zawodowej i zdanie egzaminu, bądź posiadanie co najmniej wykształcenia zasadniczego zawodowego, dyplomu mistrza w odpowiednim zawodzie budowlanym i zdanie egzaminu.

Uprawnienia mogły być nadawane do:

- » projektowania,
- » kierowania robotami budowlanymi,
- » projektowania i kierowania robotami budowlanymi.

W pierwotnym tekście ustawy Pb artykułem 14 ust 1 ustanowiono specjalności, w jakich nadawane były uprawnienia budowlane, takie jak:

- » architektoniczna,
- » konstrukcyjno-budowlana,
- » technologia i organizacja budowy,
- » instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń: wodociągowych i kanalizacyjnych, ciepłych, wentylacyjnych i gazowych,
- » instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych,
- » innych, ustalonych stosownie do art. 16 ust 2.

Wykonując dyspozycję art. 16 ust. 2 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 6 ustawy Pb Minister Transportu i Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa wydał rozporządzenie z dnia 20 grudnia 1996 r. w spra-

ciąg dalszy na str. 18

ciąg dalszy ze str. 15

wie samodzielnych funkcji technicznych w dziedzinie transportu kolejowego (Dz. U. z 1997 r. Nr 4, poz. 23), które weszło w życie 24 stycznia 1997 r. ze zmianą rozporządzeniem z dnia 26 czerwca 2002 r. (Dz. U. Nr 108, poz. 952) które weszło w życie 1 sierpnia 2002 r.

W § 2 i 3 rozporządzenie określiło możliwość nadawania uprawnień w dziedzinie transportu kolejowego w następujących specjalnościach:

- » **linie, węzły i stacje kolejowe** – przez co należy rozumieć: wszystkie tory kolejowe, w tym również tory kolei linowo-terenowych, wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi obejmującymi obiekty związane z budową torów kolejowych, jak również typowe lub powtarzalne mosty o długości całkowitej do 10 m i przepusty oraz place ładunkowe, perony i rampy z wiatami,
- » **urządzenia zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym** – przez co należy rozumieć instalacje i urządzenia techniczne służące do zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym, w tym również urządzenia zabezpieczenia ruchu na skrzyżowaniach linii kolejowej z drogą w jednym poziomie,
- » **kolejowe sieci elektroenergetyczne** – przez co należy rozumieć instalacje i urządzenia techniczne zasilania i sterowania kolejowej sieci trakcyjnej oraz urządzenia elektroenergetyki na obszarach kolejowych.

Uprawnienia budowlane w dziedzinie transportu kolejowego nadawane były do:

- » (§ 5 ust. 1) projektowania bez ograniczeń i sprawdzania projektów budowlanych w specjalności objętej tymi uprawnieniami,
- » (§ 6 ust. 1) projektowania i kierowania robotami w ograniczonym zakresie w specjalności linie, węzły i stacje kolejowe,
- » (§ 6 ust. 2) projektowania i kierowania robotami w ograniczonym zakresie w specjalności urządzenia zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym,
- » (§ 6 ust. 3) projektowania i kierowania robotami w ograniczonym zakresie w specjalności kolejowe sieci elektroenergetyczne,
- » (§ 5 ust. 2) wykonywanie pracy na stanowisku majstra budowy i kierowania w powierzonym zakresie robotami budowlanymi.

Uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w specjalności **linie, węzły i stacje kolejowe** stanowiły podstawę do:

- » projektowania (§ 6 ust. 1 pkt 1):
  - układów torowych, z wyjątkiem układów torowych w węzłach i stacjach oraz układów torowych wymagających uwzględnienia wpływów eksploatacji górniczej,
  - remontów linii kolejowych, węzłów i stacji,
  - budowy i remontów bocznic kolejowych,
  - budowy i remontów obiektów technologicznie związanych z układem torowym, zaliczanych do specjalności linie, węzły i stacje kolejowe;
- » kierowania robotami budowlanymi w zakresie (§ 6 ust. 1 pkt 2):
  - budowy i remontów linii kolejowych, węzłów i stacji, z wyjątkiem kierowania pomiarami geodezyjnymi,
  - budowy i remontów bocznic kolejowych,



- budowy i remontów obiektów technologicznie związanych z układem torowym, zaliczonych do specjalności linie, węzły i stacje kolejowe.

Uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w specjalności **urządzenia zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym** (§ 6 ust. 2 pkt 1) stanowiły podstawę do:

- » projektowania dopuszczonych do stosowania systemów i urządzeń sterowania ruchem, z wyjątkiem urządzeń komputerowych (w brzmieniu do 31 lipca 2002 r.): projektowania dopuszczonych do stosowania systemów i urządzeń sterowania ruchem (w brzmieniu od 1 sierpnia 2002 r.),
- » kierowania robotami budowlanymi, o których mowa w pkt 1.

Uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w specjalności **kolejowe sieci elektroenergetyczne** (§ 6 ust. 3) stanowiły podstawę do:

- » projektowania adaptacji projektów typowych lub powtarzalnych konstrukcji sieci trakcyjnej, urządzeń elektrotrakcji i elektroenergetyki kolejowej,
- » kierowania robotami budowlanymi, o których mowa w pkt 1.

Uprawnienia budowlane (§ 5 ust. 2) do wykonywania pracy na stanowisku majstra budowlanego i kierowania w powierzonym zakresie robotami budowlanymi stanowiły podstawę do wykonywania tych czynności w zakresie objętym rzemiosłem określonym w dyplomie mistrza, z wyłączeniem robót budowlanych przy obiektach zabytkowych.

Decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych do dnia 31 lipca 2002 r. wydawał Okręgowy Inspektor Kolejnictwa, a od 1 sierpnia 2002 r. wojewoda, właściwy według miejsca zamieszkania wnioskodawcy.

Do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Pb wprowadzone zostały zmiany wynikające z art. 59 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42) obowiązujące w odniesieniu do Izby Inżynierów Budownictwa od dnia 27 grudnia 2002 r. odnośnie właściwości organów uprawnionych do wydawania decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych. Według nowych przepisów od 1 stycznia 2003 r. właściwymi do wydawania uprawnień były organy samorządu zawodowego. Ponadto przepisy uzależniły prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie od członkostwa we właściwej Izbie poprzez **wpis na listę członków**, potwierdzonym zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności.

Dalszy ciąg w następnym numerze biuletynu.

**inż. JERZY KAMIŃSKI**  
**Sekretarz**  
**Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej LOIIB**



# XL SESJA EGZAMINACYJNA NA UPRAWNIENIA BUDOWLANE

**18 listopada 2022 r. rozpoczęła się kolejna XL sesja egzaminacyjna dla kandydatów ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych w Lubelskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa.**

Do pierwszej części testowej egzaminu Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Lubelskiej OIIB zakwalifikowała 224 osoby. Jak zwykle najwięcej kandydatów było w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, bo 73. W innych specjalnościach kandydatów było na poziomie zbliżonym do liczby starających się w poprzednich sesjach. I tak, w specjalności instalacyjnej sieci i urządzenia elektryczne – 45 osób, w instalacyjnej sieci i urządzenia sanitarne – 47 osób, w inżynierskiej drogowej – 26 osób, w inżynierskiej mostowej – 5 osób, w inżynierskiej hydrotechnicznej nie było żadnego kandydata.

Natomiast w najmniej „obsadzonych” poprzednio trzech specjalnościach, w obecnej sesji było więcej kandydatów: w insta-

lacyjnej telekomunikacyjnej – 16 osób, inżynierskiej kolejowej (KOB) – 5 osób i inżynierskiej kolejowej sterowanie ruchem (SRK) – 7 osób. Na poniższym diagramie przedstawiono liczbę kandydatów w podziale na specjalności.

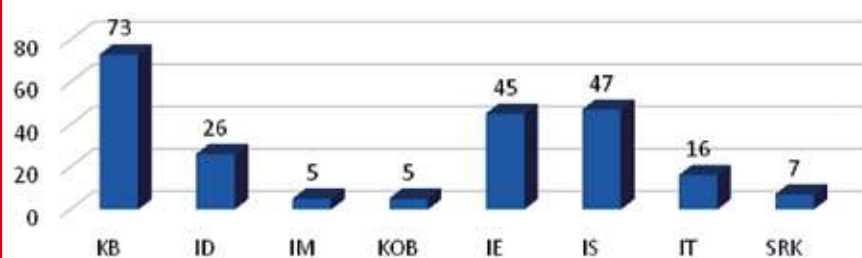
Egzamin pisemny odbywał się w Centrum Konferencyjno-Wystawienniczym „Etuida” w Lublinie: o godzinie 9.00 dla osób w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, a o godzinie 13.00 dla osób w pozostałych specjalnościach. Natomiast egzaminy ustne zaplanowano od 21 listopada do 2 grudnia w siedzibie Lubelskiej OIIB przy ul. Bursaki 19 w Lublinie. Do części ustnej mogły dołączyć osoby, które zaliczyły test w poprzednich sesjach, a nie uzyskały pozytywnej oceny na egzaminie ustnym.

Szczegółowy harmonogram egzaminów zamieszczony został na stronie internetowej Lubelskiej OIIB.

**dr inż. JERZY ADAMCZYK**

**Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej LOIIB**

**Liczba osób przystępujących do egzaminu TESTOWEGO  
w poszczególnych specjalnościach**



## „Inżynier Budownictwa” w wersji elektronicznej

**Od 1 stycznia 2023 r. ogólnopolskie czasopismo „Inżynier Budownictwa” będzie wydawane w wersji elektronicznej. Taką decyzję podjęła Krajowa Rada Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa podczas posiedzenia 7 września 2022 r.**

Informujemy, że z uwagi na wzrost cen papieru oraz mając na względzie aspekty ekologiczne Krajowa Rada PIIB podjęła uchwałę, że czasopismo „Inżynier Budownictwa” będzie wydawane w wersji elektronicznej od 1 stycznia 2023 roku.

Wersja elektroniczna czasopisma jest rozsyłana mailingiem przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa do członków izby na adresy podane w Portalu PIIB.

Członkowie izby mogą pobrać również czasopismo „Inżynier Budownictwa” w wersji PDF po zalogowaniu się do portalu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Kwartalnik „Lubelski Inżynier Budownictwa” także czeka przejście na wersję elektroniczną w 2023 r.





**W szpitalu przyszły na świat tysiące mieszkańców Lublina. Założony był w 1886 r. i w tym czasie był najnowocześniejszym i najlepiej wyposażonym szpitalem położniczo-ginekologicznym w Polsce.**

Budynek szpitala przy ul. Lubartowskiej 83 (dawniej 53) w Lublinie powstał według projektu architekta Mariana Jarzyńskiego. Obiekt zrealizowany w stylu eklektycznym, założony na planie litery „H” z wydłużoną częścią środkową i dwoma skrzydłami bocznymi. Posiadał dwie kondygnacje nadziemne, podpiwniczone. Otoczony był ogrodem, a od strony ul. Lubartowskiej ogrodzeniem. W budynku mieściła się mała synagoga, a na posesji powstały stajnie, kostnica i lodownia. Szpital wybudowany został z inicjatywy i w pełni sfinansowany z funduszy Gminy Wyznaniowej Żydowskiej.

### Trochę historii

Do 1939 r. Szpital Żydowski uchodził za jeden z najnowocześniejszych szpitali w Polsce. Od strony północnej na sąsiedniej działce znajdował się gmach Jeszywas Chachmej Lublin (Uczelnia Mędrców Lublina), obecnie mieści się w nim Hotel Ilan. Okres okupacji niemieckiej był dla szpitala tragiczny. 27 marca 1942 r. (podczas likwidacji getta) Niemcy wymordowali cały personel medyczny oraz osoby przebywające w szpitalu, następnie urządzili w obiekcie szpital polowy dla żołnierzy Wehrmachtu.

Po II wojnie światowej budynki szpitala przekazano Uniwersytetowi im. Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS). Po dokonanych remoncie urządzono klinikę ginekologiczno-położniczą przemianowaną w 1964 r. na Państwowy Szpital Kliniczny (PSK), jako samodzielny Szpital Wojewódzki im. Jana Bożego w Lublinie.

W okresie 1983–1987 w obiekcie szpitalnym przeprowadzono gruntowny remont, w tym m.in.: wykonano niezbędne prace adaptacyjne w poszczególnych pomieszczeniach, dokonano wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wymieniono pokrycia dachowe, wykonano remonty instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz przeprowadzono remont elewacji.

Pogarszający się stan techniczny budynku spowodował w roku 2007 przekazanie obiektu celem wykonania prac przygotowawczych do kolejnego remontu generalnego. Właścicielem nieruchomości był wtedy Urząd Marszałkowski w Lublinie, a od roku 1975 użytkownikiem Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Jana Bożego w Lublinie, będący jednocześnie inwestorem upoważnionym do przeprowadzenia zamierzeń inwestycyjnych.

W 2018 r. inwestor zlecił opracowanie projektu architektoniczno-budowlanego pn: Rewitalizacja, przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania zabytkowego budynku dawnego Szpitala Żydowskiego na potrzeby „Centrum wspierania nowego życia” wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem, niezbędną infrastrukturą techniczną i urządzeniami budowlanymi.

### Przebudowa

Projekt wykonawczy został opracowany przez biuro projektowe: 3XA Sp. z o.o. z Wrocławia i obejmował pracę w branżach: architektura (mgr inż. arch. Łukasz Reszka), konstrukcja (mgr inż. Bartłomiej Chmielewski), instalacje sanitarne (mgr inż. Elżbieta Bester) i instalacje elektryczne (mgr inż. Robert Kaupke).

Zakres inwestycji obejmował rewitalizację, przebudowę, rozbudowę, zmianę sposobu użytkowania dawnego budynku



Elewacja w czasie remontu

Szpitala Żydowskiego na funkcję hostelowo-wystawienniczo-konferencyjną z przeznaczeniem na „Centrum Wsparcia Nowego Życia”, w którym znajdą się: szkoła rodzenia, izba pamięci, część hostelowa.

Roboty budowlane objęły między innymi:

- » budowę nowej zewnętrznej klatki schodowej z windą,
- » rozbiórkę istniejącego dachu i odtworzenie pierwotnej geometrii dachu,
- » rozbiórkę i odtworzenie zewnętrznych schodów,
- » odtworzenie studni okiennych doświetlających pomieszczenia w piwnicy,
- » wykonanie utwardzonej nawierzchni placu przed budynkiem, miejsc postojowych, nawierzchni trawiastych,

- » budowę drogi pożarowej i wykonanie małej architektury (siedziska, stojaki na rowery itp.)

- » kolorystyka elewacji wykonana została w oparciu o badania konserwatorskie i odkrywki ścian zewnętrznych.

Uwzględniono też zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i urządzeniami budowlanymi jak np. windę dla osób niepełnosprawnych.

Budynek wyposażono w niezbędne instalacje sanitarne, elektryczne, techniczne i telekomunikacyjne.

W wyniku przeprowadzonego przetargu publicznego, inwestor – Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Jana Bożego w Lublinie, wybrał wykonawcę robót budowlanych i 1 października

ciąg dalszy na str. 22



Elewacja po remoncie

ciąg dalszy ze str. 21

ka 2019 r. rozpoczęto realizację inwestycji. Pozwolenie na budowę wydano w sierpniu 2019 r. Wykonawcą robót budowlanych została firma Vera Artis Sp. z o.o. w Lublinie, a kierownikiem budowy – Roman Strózek.

### Podstawowe parametry remontowanego budynku w liczbach to:

- kubatura budynku – 7912,70 m<sup>3</sup>
- powierzchnia użytkowa – 1349,03 m<sup>2</sup>
- liczba kondygnacji nadziemnych – 2
- liczba kondygnacji podziemnych – 1

Obiekt wyremontowano przy udziale środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość realizowanego projektu to 10 870 000 zł, w tym około 9 237 000 zł stanowiły środki unijne, a kwota 1 633 000 zł uzyskana została z Funduszy Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. Realizacja całej inwestycji została zakończona 30 września 2021 r. Obecnie obiekt został wyposażony w meble biurowe i hotelowe również do pomieszczeń socjalnych. Sala szkoły rodzenia otrzymała sprzęt do ćwiczeń dla ciężarnych i jest udostępniona do użytkowania.

Nad całością prac remontowo-budowlanych i koordynacją robót sprawował nadzór mgr inż. Ryszard Pikula, z Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Bożego w Lublinie.



Klatka schodowa po remoncie

Decyzją Marszałka Województwa Lubelskiego z dn. 12 kwietnia 2022 r. właścicielem obiektu stał się Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Lublinie.

**inż. ANDRZEJ ADAMCZUK**

**Fot. A. Adamczuk**

### MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

1. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, Archiwum poz. 4474 ka, XI 2007 r.
2. Pracownia projektowa 3XA Sp. z o.o., Wrocław.



Klatka schodowa w trakcie remontu

# WIELKIE KAMIENNE MOSTY NA KRESACH WSCHODNICH RZECZYPOSPOLITEJ

Od brzegów Bałtyku aż hen na pogranicze stepów, od Bugu aż po Dźwinę, jest jeszcze wiele pamiątek, pomników, ale również kamiennych mostów łukowych, świadczących o potęgze kulturowej i technicznej Rzeczypospolitej. Pojęcie Kresów zdawałoby się odwieczne, a pojawiło się dopiero w 1854 roku. Pierwszym, który go użył był Wincenty Pol.

Istotnym problemem według historyków stanowi kwestia uściślenia zasięgu Kresów. Najczęściej wskazane są ziemie położone między granicą wschodnią Polski współczesnej i Polski sprzed 1939 roku, a były nimi dawne województwa; wileńskie, nowogrodzkie, poleskie, wołyńskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie i część białoostockiego z Grodnem. Do Kresów należą również Kamieniec Podolski i Żytomierz, chociaż nie weszły one w granicę II Rzeczypospolitej.

## Wielkie mosty kamienne w Dolinie Prutu {1895}

### Rzeka Prut

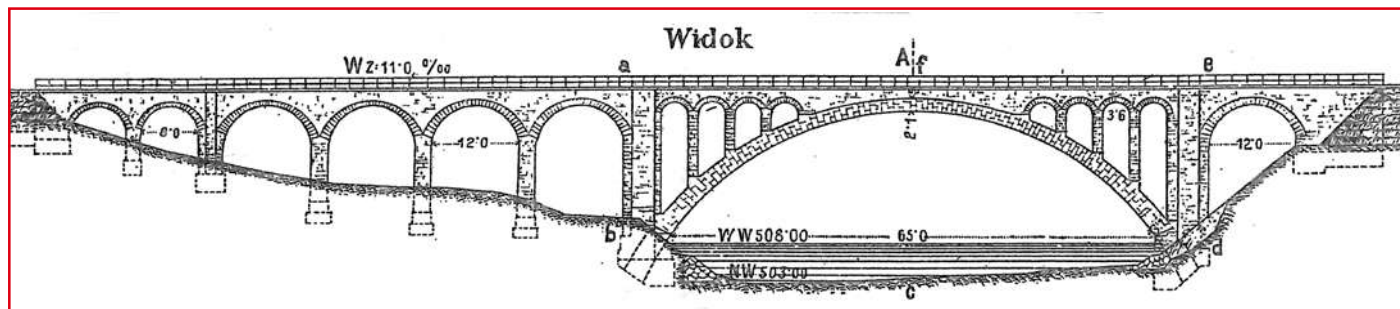
Rzeka Prut, obecnie na Ukrainie, swój początek bierze na północnych stokach Czarnohory pod jej najwyższym szczytem Howerlą 2061 m. W swym górnym biegu płynie wspaniałym przełomem pomiędzy masywami górskimi Czarnohory i Gorganów przez Worochtę, do Delatynia, skąd przez Kołomyję (Pokucie) i Bukowinę (Rys. 1) [4], kieruje swe wody na południe do zlewiska Morza Czarnego. Dolina Prutu jest piękna, ograniczoną wysokimi górami lesistymi.

ciąg dalszy na str. 24



Rys. 1. Lokalizacja doliny Prutu między Gorganami i Czarnohorą

ciąg dalszy ze str. 23



Rys. 2. Most na Prucie pod Jaremczem rozpiętości 65 m i strzałce 17 m

### Mosty kamienne na Prucie

Wybierając miejsca budowy mostów stwierdzano, że korytko rzeki jest prawie wszędzie wyłobione w skale i jest sposobność zastąpienia mostów żelaznych mostami kamiennymi. Pierwsze prace badawcze w zakresie lokalizacji mostów przeprowadził inżynier Stanisław Rawicz-Kosiński, inspektor, a następnie naczelnik budowy. Prace potwierdziły prawidłowość wyboru miejsca budowy mostów kamiennych w Dolinie Prutu.

Po wykonaniu pomiarów w terenie, przystąpiono do opracowania projektów mostów. Po ich opracowaniu i zatwierdzeniu w wrześniu 1892 roku przystąpiono do budowy. Obejmowały one budowę 4 wielkich mostów kamiennych na Prucie: pod Jaremczem i Jamną oraz dwa pod Worochtą. Mosty powyższe wymienione wybudowano w latach 1893–1895 na budowanej wówczas linii kolejowej, Stanisławów – Woronienka.

### Most pod Jaremczem

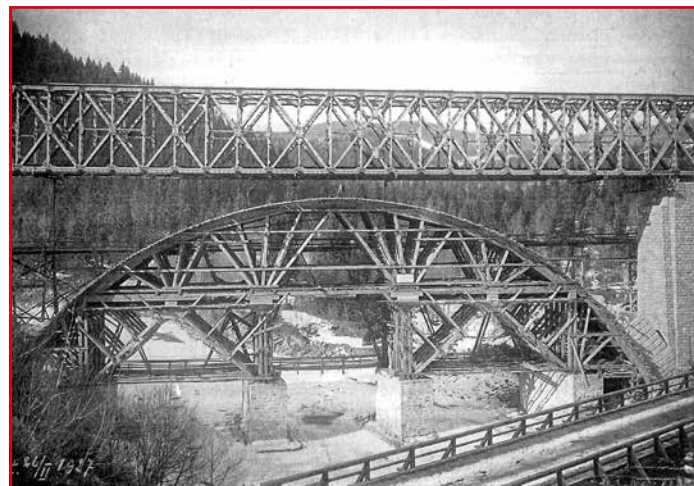
Most był największym obiektem na trasie linii kolejowej. Budowę kierował nadinżynier Albert Andrzej Marcin Żak. Most wykonany był z 8 przęseł łukowych o rozpiętościach, w świetle  $2 \times 8,0 + 4,0 \times 12,0 + 65,0 + 12,0$  m. Największe przęsło było wówczas największym przęsłem kamiennym w Europie (Rys. 2) [4]. Oś teoretyczna była wycinkiem okręgu o promieniu 40,62 m. Grubość sklepienia w zworniku wynosiła 2,10 m, a w węzłowiach 3,10 m. Szerokość sklepienia wynosiła 4,50 m w kluczu i 6,50 m w węzłowiach. Najdłuższe przęsło wykonano w postaci arkad złożonych z 8 małych sklepień rozstawionych symetrycznie po obu stronach zwornika. Sklepienia miały rozpiętość w świetle 3,60 m. Główne sklepienia były wykonane z kamieni ciosowych o wysokości 1,00 i 1,25 m układanych w dwóch przenikających się pierścieniach. Ciosy kamienne wykonywano z miejscowego kamienia o wytrzymałości na ściskanie  $1100 \text{ kg/cm}^2$  (110 MPa). Naprężenia ściskające w głównym przęsle osiągały wartość  $27,5 \text{ kg/cm}^2$  (2,75 MPa), czyli zaledwie 2,5% wytrzymałości kamienia. Ten wspaniały most kamienny uległ poważnemu uszkodzeniu w czasie I wojny światowej w roku 1917.

### Odbudowa mostu w Jaremczu

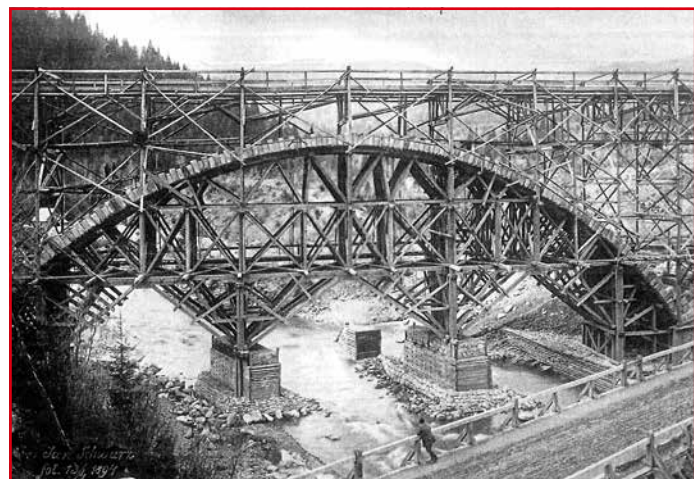
W czasie działań wojennych, zniszczone zostało główne sklepienie mostu razem z sąsiadującym przęsłem o rozpiętości 12,0 m, na skutek wysadzenia filara przez wycofujące się wojska rosyjskie.

Most został prowizorycznie odbudowany przez saperów austriackich, którzy w miejsce zniszczonych przęseł wbudowali kratownicę systemu Roth Wagnera, rozpiętości 81,00 m (Rys. 3) [4].

Po wojnie, na podstawie przetargu publicznego w 1925 roku Dyrekcja Kolejowa powierzyła odbudowę mostu firmie oferującej najniższą cenę, a było nią Polskie Towarzystwo Budowlane w War-



Rys. 3. Budowa mostu przez Prut pod Jaremczem w latach 1894–1895

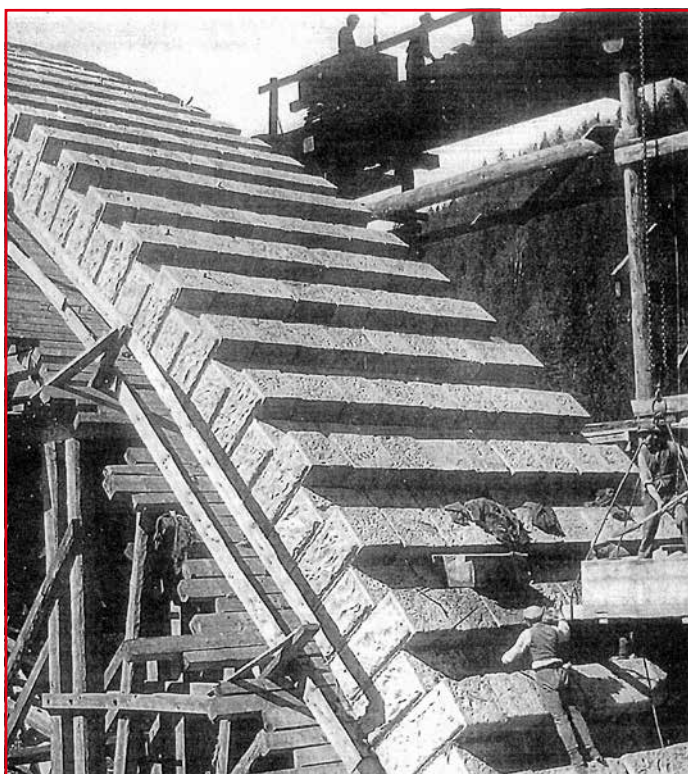


Rys. 4. Odbudowa mostu pod Jaremczem w latach 1925–1927

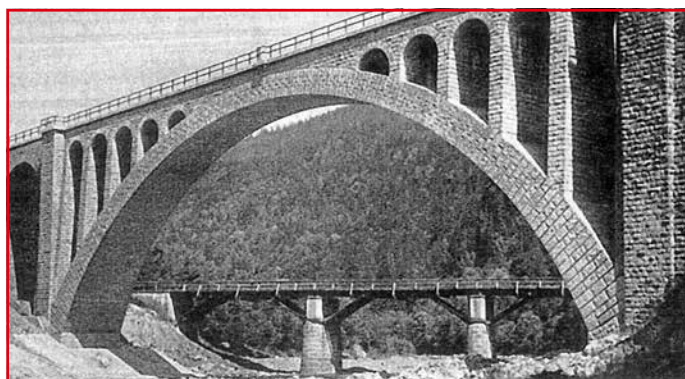
szawie. Odbudowę zakończono w roku 1927. W porównaniu z rozwiązaniem pierwszym zwiększona została liczba sklepień z 8 do 10 (Rys. 4) [4]. W sklepieniach mostu zastosowano kamień ciosowy układając w sposób tzw. francuski w dwóch oddzielnych pierścieniach (Rys. 5) [2].

Ten piękny most kamienny (Rys. 6) dotrwał do II wojny światowej, kiedy to został ostatecznie zburzony, a w jego miejsce wybudowano most stalowy na wysokich filarach betonowych. W ocenie znawców jest to brzydota nie tylko konstrukcyjna, ale również nie pasująca do otaczającego pięknego terenu (Rys. 7) [4].





Rys. 5. Układanie kłińców kamiennych sklepienia mostu przez Prut pod Jaremczem



Rys. 6. Odbudowany most przez Prut pod Jaremczem



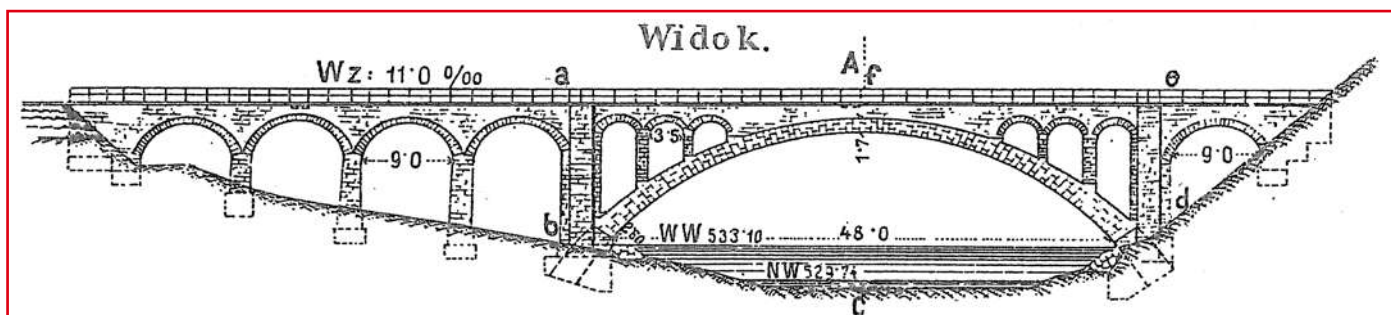
Rys. 7. Most o konstrukcji stalowej, a u dołu zburzone filary mostu łukowego na Prucie w Jaremczu

### Most na Prucie pod Jamną

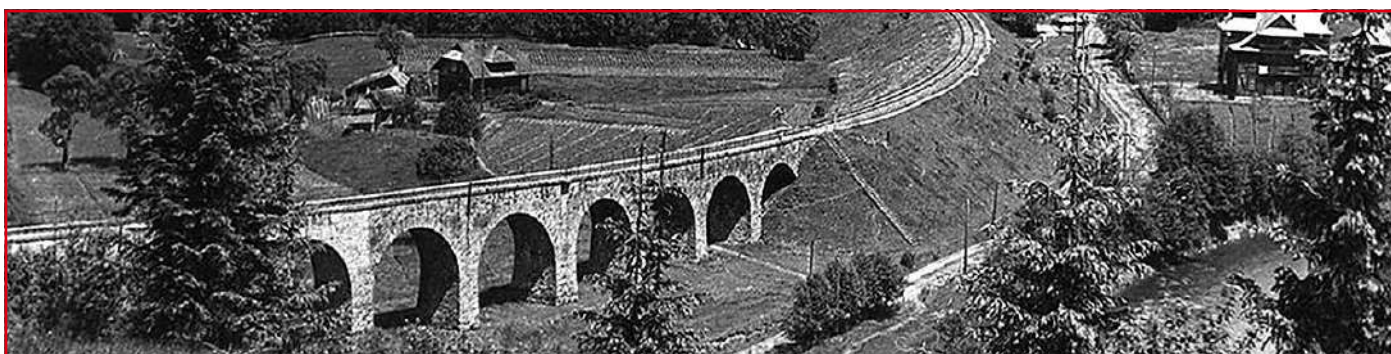
Most kamienny przez Prut w Jamnej miał 6 przęseł o rozpiętościach  $4 \times 9,00 + 48,00 + 9,00$  m. Parametry największego przęsła: grubość w kluczu (zworniku) wynosiła 1,70 m, a w węzłowiach 2,60 m, strzałka – 11,3 m, szerokość – 4,50 m (Rys. 8) [4]. Most ten spotkał taki sam los jak mostu w Jaremczu.

### Mosty na Prucie pod Worochtą

Pierwszy most na Prucie pod Worochtą miał 8 przęseł, przy rozpiętości przęsła głównego nad nurtem Prutu 40,00 m, przy strzałce 10,00 m. Rozpiętość przęseł arkadowych wynosiła 11,00 m (Rys. 9) [4].



Rys. 8. Most na Prucie pod Jamną, o rozpiętości 48 m i strzałce 11,3 m



Rys 9. Pierwszy most na Prucie pod Worochtą

ciąg dalszy na str. 26

ciąg dalszy ze str. 25



Rys. 10. Drugi most na Prucie pod Worochtą

Drugi most na Prucie liczył 12 przęseł – 4 x 10,00 + 4 x 12,00 + 34,80 + 3 x 12,00 m. Największe sklepienie o rozpiętości 34,80 miało grubość w zworniku 1,30 m, a w węzłowiach 2,05 m i szerokość łuku w zworniku 5,04 m (Rys. 10) [4] [2].

W sklepieniach tego mostu zastosowano kamień ciosowy w celu odciążenia rusztowań. Po osadzeniu ciosów całego pierwszego pierścienia na sucho z przekładkami drewnianymi o szerokości 18 mm wtłoczono w spoiny żelaznymi sztabami zaprawę, która po związaniu i stwardnieniu, przez 2–3 tygodnie pozwalała na przenoszenie przez tak uformowany pierścień, ciężaru dalszych elementów sklepienia. W celu uzyskania w miarę równomiernego obciążenia rusztowań, ciosy pierwszego pierścienia sklepienia osadzono odpowiednio w ośmiu miejscach równocześnie. Rusztowaniom nadano strzałkę odwrotną. Osiadanie rusztowania po zamknięciu pierwszego pierścienia wyniosło 9,8 cm.

Most został uszkodzony podczas I wojny światowej, zniszczone zostało główne przęsło łukowe. Obiekt został prowizorycznie naprawiony (Rys. 11) [5].



Rys. 11. Widok mostu przez Prut pod Worochtą – obiekt prowizorycznie naprawiony po zniszczeniach z I wojny światowej

Podczas budowy mostu imponujące było tempo prowadzonych robót. 11 listopada 1894 roku przeprowadzono próbne obciążenie trzema parowozami, a 20 listopada oddano wszystkie opisane mosty wraz z linią kolejową do użytku publicznego (Rys. 12) [5]. Odbudowany most w Worochcie w czasach II Rzeczypospolitej, szczęśliwie przetrwał II wojnę światową.

Koło Worochty był jeszcze czwarty obiekt i miał on 8 przęseł o rozpiętościach w świetle 8,00 + 40,00 + 6 x 11,00 m.

Na linii kolejowej Stanisławów – Woronienka poza opisanymi mostami na Prucie wybudowano jeszcze kilka mniejszych mostów kamiennych, między innymi most Żeniec i w Jabłonicy. Wszystkie

obiekty inżynierskie wraz z infrastrukturą kolejową o długości całkowitej 96 km wybudowano w dwa lata.



Rys. 12. Widok mostu przez Prut pod Worochtą – obiekt po odbudowie

Pisząc ten artykuł w czasie, kiedy na Ukrainie trwa wojna wywołana przez wojska rosyjskie, zastanawiam się czy przetrwają nie tylko mosty na Prucie, ale również na innych rzekach. Szkoda by było, jakby wymienione obiekty inżynierii lądowej pozostały tylko symbolem na poźółkłych pocztówkach, gdyż uległy zniszczeniu przez agresora w XXI wieku.

**Opracował:**  
**J.W. POMYKAŁA**

### LITERATURA:

- [1] Wasiułyński Z., *O architekturze mostów*, PWN Warszawa 1971.
- [2] Mercika S., *Odbudowa sklepień mostów*.
- [3] Flaga K., Sikora P., *Rozwiązania budowlano-konstrukcyjne mostów w miastach o charakterze zabytkowym*, Kraków 1981.
- [4] Flaga K., *Mosty kamienne*, Inżynieria i Budownictwo nr 6, 1990.
- [5] Biliszczuk J., *Mosty Łukowe w Polsce – historia, współczesność, przyszłość*, Dolnośląskie Wydawnictwa Edukacyjne, Wrocław 2016.

## PREZYDIUM OKRĘGOWEJ RADY LOIIB

Joanna Gieroba – przewodnicząca  
Dariusz Flak – zastępca przewodniczącej  
Tomasz Grzeszczak – zastępca przewodniczącej  
Tomasz Jabłoński – sekretarz  
Henryk Miduch – skarbnik  
Bolesław Matej – członek  
Janusz Wójtowicz – członek

## CZŁONKOWIE OKRĘGOWEJ RADY LOIIB

Boguta Leszek  
Borowy Adam  
Buczek Jarosław  
Koralewski Arkadiusz  
Kucharski Bogdan  
Łagowiec Piotr  
Miącz Janusz  
Miłosz Zbigniew  
Mroczek Andrzej  
Pikula Jacek  
Rączka Joanna  
Rybaczuk Dorota  
Szkolut Mirosław  
Wagner Tadeusz

## OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Adamczyk Jerzy – przewodniczący  
Cholewa Tomasz – zastępca przewodniczącego  
Górecki Marcin – zastępca przewodniczącego  
Kamiński Jerzy – sekretarz  
Dębowski Grzegorz  
Fronczyk Janusz  
Halicka Anna  
Jędrak Cezary  
Kosler Maria  
Miduch Piotr  
Szykaruk Mariusz  
Zaorski Dariusz

## OKRĘGOWA KOMISJA REWIZYJNA

Szewczyk Wojciech – przewodniczący  
Koziej Jarosław – zastępca przewodniczącego  
Krasnodębska-Ciołek Anna – sekretarz  
Chmielowski Andrzej  
Pieczykolan Marzanna  
Szkuał Andrzej

## OKRĘGOWY SĄD DYSCIPLINARNY

Szcześniak Zbigniew – przewodniczący  
Misztal Zenon – zastępca przewodniczącego  
Trojanowska-Żuk Katarzyna – sekretarz  
Bocheńczyk Wiesław  
Dobosz Grzegorz  
Golian Grzegorz  
Gwozda Andrzej  
Kostrzanowski Kazimierz  
Krasuski Sławomir  
Nowak Roman  
Rawski Władysław  
Woźnicka Anna  
Żak Iwona

## OKRĘGOWI RZECZNIICY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ

Ostańska Anna – koordynator  
Bałaban Andrzej  
Buda Tomasz  
Bujak Henryk  
Pelc Bogusław  
Sierpień Krzysztof

## DELEGACI NA KRAJOWE ZJAZDY W KADNECJI 2022–2026

Adamczyk Jerzy  
Boguta Leszek  
Flak Dariusz  
Gieroba Joanna  
Grzeszczak Tomasz  
Koralewski Arkadiusz  
Król Władysław  
Szcześniak Zbigniew  
Szewczyk Wojciech  
Wójtowicz Janusz  
Żak Iwona

## Składki członkowskie

Członkowie Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa zobowiązani są do opłacania w 2023 r. następujących składek:

### 1. NA KONTO OKRĘGOWEJ IZBY:

- opłata wpisowa w wysokości 100 zł wpłacana jednorazowo przy rejestracji wniosku o wpis na listę członków lub przy ponownym wpisie po skreśleniu z listy członków,
- miesięczna składka członkowska na okręgową izbę (39 zł), płatna jednorazowo za 12 miesięcy w wysokości 468 zł lub w dwóch ratach po 234 zł każda (za 6 miesięcy).

### 2. NA KONTO KRAJOWEJ IZBY:

- miesięczna składka członkowska na Krajową Izbę (8 zł), wnoszona jednorazowo za cały rok w wysokości 96 zł.
- opłata roczna na ubezpieczenie OC w wysokości 75 zł.

Łączna składka na Krajową Izbę to 171 zł płacone jednorazowo za 12 miesięcy.

Każdy członek LOIIB ma przypisane indywidualne konta: do wpłaty składki na LOIIB i do wpłaty składki na Krajową Izbę i ubezpieczenie OC.

Numery kont indywidualnych można sprawdzić na stronie internetowej LOIIB: ([www.lub.piib.org.pl](http://www.lub.piib.org.pl)) w zakładce „Lista członków” oraz na stronie PIIB ([www.piib.org.pl](http://www.piib.org.pl)).

## Dyżury pełnione przez członków organów LOIIB w 2022 r.

### Członkowie Prezydium Okręgowej Rady

pełnią dyżury we wtorki, godz. 13.00–14.00

- » Zastępca Przewodniczącej  
mgr inż. Tomasz Grzeszczak – 17.05., 5.07., 6.09., 29.11.
- » Zastępca Przewodniczącej  
inż. Dariusz Flak – 14.06., 9.08., 25.10., 20.12.

### Okręgowy Rzecznik

#### Odpowiedzialności Zawodowej

pełni dyżur w pierwszą środę miesiąca,  
godz. 15.00–16.00; tel. 81 534-78-12

### Członkowie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej

pełnią dyżur w drugi wtorek miesiąca, godz. 16.00–17.00

- » dr inż. Jerzy Adamczyk – 14.06., 12.07., 13.09.,
- » dr inż. Marcin Górecki – 10.05., 11.10.,
- » inż. Jerzy Kamiński – 9.08., 8.11., 13.12.

### Radca prawny pełni dyżur w sali 308, tel. 81 741-41-85

- » we wtorki w godz. 14.00–17.00
- » w piątki w godz. 8.00–12.00

Dyżury organów LOIIB pełnione są w biurze Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Lublinie przy ul. Bursaki 19



# 20-lecie LOIIB

